(ഡി) കുട്ടനാട് പാക്കേജിന്റെ ഭാഗമായി ജലവിഭവ വകുപ്പ് നടത്തുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളം അവയുടെ പുരോഗതിയും അറിയിക്കാമോ?

2019-20 ബഡ്ജറ്റിൽ പ്ലാൻ സ്കീമിലുൾപ്പെടുത്തി 32 കോടി രൂപയ്ക്കുള്ള 19 പ്രവൃത്തികൾ നടപ്പിലാക്കിവരുന്നു. ഇതിൽ 9 പ്രവൃത്തികൾ പൂർത്തീകരിച്ചു. ബാക്കി പ്രവ്വത്തികൾ പുരോഗമിച്ചവരുന്നു. 2020-21 ബഡ്ജറ്റിൽ പ്ലാൻ സ്കീമില്യർപ്പെടുത്തി ഡെബിറ്റ് ഉൾപ്പെടെ 17.40 കോടി നബാർഡ് ത്രപയും ആർ.ഐ.ഡി.എഫ്.-ൽ ഉൾപ്പെടുത്തി ഷെയർ ഡെബിറ്റ് ഉൾപ്പെടെ 29.10 കോടി പ്പാൻ പ്രവത്തികൾക്കായി വകയിരുത്തിയിട്ടണ്ട്. സൂീമിൽ പ്രവൃത്തികൾ വരുന്നതിൽ 17 പ്രവ്വത്തികൾ നടപ്പിലാക്കി ഇതിനോടകം പൂർത്തീകരിച്ച. നബാർഡ് ആർ.ഐ.ഡി.എഫ്.-ൽ 7 പ്രവ്വത്തികൾക്കാണ് ഭരണാനമതി നൽകിയത്. അതിൽ 3 പ്രവ്വത്തികൾ ടെണ്ടർ ചെയ്യകയും ബാക്കി പ്രവൃത്തികളുടെ സാങ്കേതികാനുമതി നൽകുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ നടന്നുവരുകയും ചെയ്യുന്നു. 2021-22 ബഡ്ജറ്റിൽ പ്ലാൻ സ്കീമിൽ 24.7 കോടി രൂപയും നബാർഡിൽ 23.89 കോടി രൂപയും ഇക്കാര്യത്തിനായി വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. അതിൽ പ്ലാൻ സ്കീമിൽ 38 പ്രവൃത്തികളം നബാർഡ് ആർ.ഐ.ഡി.എഫ്.-ൽ 5 പ്രവൃത്തികളമാണ് നടപ്പിലാക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. വിവിധ പദ്ധതികളിലായി 593 പ്രവ്വത്തികൾക്ക് ഭരണാനമതി നൽകിയതിൽ 511 പ്രവ്വത്തികൾ പൂർത്തീകരിച്ചിട്ടണ്ട്.

മനുഷ്യ-വനൃജീവി സംഘർഷം തടയാൻ നടപടി

11 (*190) <u>ശ്രീ. പി. ബാലചന്ദ്രൻ:</u> ശ്രീ. ഇ. കെ. വിജയൻ:

ശ്രീ. വി. ശശി:

<u>ശ്രീ. ജി. എസ്. ജയലാൽ</u>: താഴെ കാണന്ന ചോദ്യങ്ങൾക്ക് വനം-വന്യജീവി വകപ്പമന്ത്രി (<u>ശ്രീ. എ. കെ. ശശീന്ദ്രൻ</u>) സദയം മറുപടി നൽകമോ:

(എ) സംസ്ഥാനത്ത് ജനവാസ മേഖലയിൽ വന്യജീവി ആക്രമണം തടയുന്നതിന് സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള നടപടികൾ അറിയിക്കാമോ?

വന്യമൃഗങ്ങൾ വനത്തിനോട് ചേർന്നുള്ള മനഷ്യവാസ മേഖലകളിലും കൃഷിയിടങ്ങളിലും പ്രവേശിക്കുന്നത് തടയുന്നതിനായി താഴെ പറയുന്ന നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

 വന്യമൃഗങ്ങളുടെ നാട്ടിലേയ്ക്കള്ള പ്രവേശനം തടയുന്നതിനായി വനാതിർത്തികളിൽ സൗരോർജ്ജ വേലി, ആന പ്രതിരോധ മതിലുകൾ, കിടങ്ങകൾ, ക്രാഷ്ഗാർഡ് റോപ്പ് ഫെൻസിംഗ്, റെയിൽ ഫെൻസിംഗ്, ജൈവവേലി എന്നിവ നിർമ്മിക്കുകയും കാലാകാലങ്ങളിൽ അറ്റകറ്റപ്പണികൾ നടത്തി പ്രവർത്തനക്ഷമമാക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

- വന്യമൃഗങ്ങളുടെ സാന്നിദ്ധ്യം മുൻകൂറായി അറിയിക്കുന്നതിനായി റാപ്പിഡ് റെസ്പോൺസ് ടീമുകളെ അടിസ്ഥാനമാക്കി ഏർളി വാണിംഗ് സിസ്റ്റം വനത്തിനോട് ചേർന്നുള്ള ജനവാസ മേഖലകളിൽ നടപ്പാക്കിയിട്ടുണ്ട്.
- നാട്ടിലേയ്ക്ക് ഇറങ്ങുന്ന വന്യജീവികളെ കാട്ടിലേയ്ക്ക് അയയ്ക്കുന്നതിനായി വിവിധ പ്രദേശങ്ങളിൽ 13 സ്ഥിരം/താത്കാലിക റാപ്പിഡ് റെസ്പോൺസ് ടീമുകൾ പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നു.
- ആനകളെ റേഡിയോ കോളർ ഘടിപ്പിച്ച് സഞ്ചാരപഥം നിരീക്ഷിച്ച് വനാതിർത്തിയിലെ താമസക്കാർക്ക് മുന്നറിയിപ്പ് കൊടുക്കുന്നതിനും സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.
- കാട്ടാന പ്രശ്നം ത്രക്ഷമായിട്ടുള്ള പാലക്കാട്, വയനാട് ജില്ലകളിൽ കങ്കിയാനകളെ ഉപയോഗിച്ച് കാട്ടാനകളെ തിരിച്ച് കാട്ടിലേയ്ക്ക് അയയ്ക്കുന്നതിനായി കങ്കി സ്ക്വാഡുകളും പ്രവർത്തിച്ചവരുന്നുണ്ട്.
- സ്ഥിരമായി ജനവാസ കേന്ദ്രങ്ങളിലിറങ്ങുന്ന വന്യജീവികളെ മയക്ക് വെടിവച്ചോ കൂടുകൾ സ്ഥാപിച്ചോ പിടിച്ച് ജനവാസ കേന്ദ്രങ്ങളിൽനിന്നും അകലെയുള്ള വനമേഖലയിലേയ്ക്ക് പുനരധിവസിപ്പിക്കുന്നതിനും നടപടി സ്വീകരിച്ചവരുന്നുണ്ട്.
- മനഷ്യ-വന്യജീവി സംഘർഷം ലഘൂകരിക്കുന്നതിന് പൊതുജന പങ്കാളിത്തത്തോടെ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതിനായി തദ്ദേശിയരും ജനപ്രതിനിധികളും വനം ഉദ്യോഗസ്ഥരും ചേർന്നുള്ള ജനകീയ ജനജാഗ്രതാ സമിതികൾ രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.
- കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെയും സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെയും സഹായത്തോടെ നടപ്പാക്കുന്ന പദ്ധതികളിൽപ്പെടുത്തി വന്യജീവികളുടെ ആവാസവ്യവസ്ഥ അഭിവ്വദ്ധിപ്പെടുത്തുന്നതിന് മണ്ണ്-ജല സംരക്ഷണ പ്രവൃത്തികൾ, ചെക്ക്ഡാമുകളുടെ നിർമ്മാണം, തദ്ദേശീയമല്ലാത്ത കളകളുടെ നിർമ്മാർജ്ജനം, വനത്തിനകത്ത് ജല ലഭ്യത ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന് കളങ്ങളുടെ നിർമ്മാണം, പുനരുദ്ധാരണം തുടങ്ങിയവ നടത്തിവരുന്നുണ്ട്.
- വന്യജീവികൾക്കും അവയുടെ ആവാസവ്യവസ്ഥയ്ക്കും ദോഷകരമായി ഭവിക്കുന്ന കാട്ടുതീ തടയുന്നതിനായി വനമേഖലകളിലും വനാതിർത്തി പങ്കിടുന്ന ജനവാസമേഖലകളിലും കാട്ടുതീ പ്രതിരോധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നുണ്ട്.

- കാട്ടപന്നികൾ ജനവാസമേഖലയിലും ക്ഷിയിടങ്ങളിലും നാശം മനഷ്യർക്ക് വരുത്തുകയും പരുക്ക്, ജീവഹാനി എന്നിവ ഉണ്ടാകുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ അവയെ ഉപാധികളോടെ വെടിവച്ച് കൊല്ലന്നതിന് 18-5-2020-ലെ സ.ഉ. 111/2020/വനം, 11-1-2021-ലെ സ.ഉ. (സാധാ) നമ്പർ 5/2021/വനം എന്നിവ പ്രകാരം ഉത്തരവായിട്ടുണ്ട്. 29-5-2021-ലെ സ.ഉ. (സാധാ) 159/2021/വനം പ്രകാരം മേൽ ഉത്തരവുകളടെ കാലാവധി 17-5-2022 വരെ ദീർഘിപ്പിച്ച് നൽകിയിട്ടുണ്ട്.
- വന്യജീവി ആക്രമണംമൂലം കൃഷിനാശം സംഭവിച്ച കർഷകർക്ക്
  08.01.2015-ലെ സ.ഉ. (കൈ)നം. 2/2015/വനം എന്ന ഉത്തരവിൽ പറയും പ്രകാരം നഷ്ടപരിഹാരം നൽകിവരുന്നുണ്ട്.
- വന്യജീവി ആക്രമണംമൂലം ജീവഹാനി, പരുക്ക്, സ്വത്തുനാശം, അംഗവൈകല്യം എന്നിവ ഉണ്ടാകുന്നവർക്ക് 5-4-2018-ലെ സ.ഉ. (കൈ) നമ്പർ 17/2018/വനം എന്ന ഉത്തരവ് പ്രകാരം നഷ്ടപരിഹാരം വനം വകുപ്പ് നൽകിവരുന്നുണ്ട്.
- വന്യമൃഗശല്യം ത്രക്ഷമായ പ്രദേശങ്ങളിലെ ഫോറസ്റ്റ് സെറ്റിൽമെന്റുകളിലെ താമസക്കാരെ സ്വയം സന്നദ്ധ പുനരധിവാസ പദ്ധതി പ്രകാരം കാടിന് പുറത്തേയ്ക്ക് പുനരധിവസിപ്പിക്കുന്നതിനം നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചവരുന്നുണ്ട്.
- മനമ്പ്യ-വന്യജീവി സംഘർഷം കുറയ്ക്കുന്നതിനായി സംസ്ഥാനതലത്തിൽത്തന്നെ 5 വർഷത്തേയ്ക്കുള്ള ഒരു ബ്വഹത് പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നുണ്ട്.
- (ബി) ഇതിന്റെ ഭാഗമായി കിഫ്ബി ഫണ്ട് ഉപയോഗിച്ച് വനാതിർത്തികളിൽ ഫെൻസിംഗ് നടത്തന്നങ്ങോ; വിശദമാക്കാമോ?

സംസ്ഥാനത്തെ വിവിധ വനമേഖലകളിൽ മന്ദഷ്യ-വന്യജീവി സംഘർഷം നിലനിൽക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങളിൽ ആയത് ലഘൂകരിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി റെയിൽ ഫെൻസിംഗ്, ആന പ്രതിരോധ മതിൽ, സൗരോർജ്ജവേലി, ക്രാഷ് ഗാർഡ് സ്റ്റിൽ റോപ് ഫെൻസിംഗ് എന്നീ പദ്ധതികൾ കേരളാ ഇൻഫ്രാസ്മക്ച്ചർ ഇൻവെസ്റ്റമെന്റ് ഫണ്ട് ബോർഡ് (KIIFB)-ന്റെ ഫണ്ടുപയോഗിച്ച് നടപ്പാക്കുന്നതിനായി സർക്കാർ അംഗീകരിച്ച പദ്ധതി വനം വകുപ്പ് നടപ്പിലാക്കിവരുന്നു.

(സി) എങ്കിൽ പ്രസ്തൃത ഫെൻസിംഗുകളുടെ പരിപാലനത്തിനം സംരക്ഷണത്തിനം എന്തൊക്കെ മാർഗ്ഗങ്ങളാണ് അവലംബിക്കുന്ന തെന്നറിയിക്കാമോ?

കിഫ്ബി പദ്ധതി ചെയ്തിട്ടുള്ള സോളാർ ഫെൻസിംഗ് പ്രകാരം ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവൃത്തികൾക്കാവശ്യമായ സംരക്ഷണ, പരിപാലന പ്രവ്വത്തികൾ നേതൃത്വത്തിൽ ഡിവിഷനുകളുടെ തദ്ദേശവാസികളടെ സഹകരണ ത്തോടെയും പങ്കാളിത്തത്തോടെയും ചെയ്തവരുന്നുണ്ട്.

(ഡി) മനുഷ്യ-വനൃജീവി സംഘർഷം ലഘൂകരിക്കുന്നതിന് വിദദ്ധ സമിതി രൂപീകരിച്ച് മാസ്റ്റർ പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കുവാൻ പദ്ധതിയുണ്ടോ; എങ്കിൽ ഇതിന്റെ നിലവിലെ സ്ഥിതി അറിയിക്കാമോ?

പദ്ധതി തയ്യാറാക്കിവരുന്നു.

മൈക്രോ ഇറിഗേഷൻ പദ്ധതി

12 (*191) <u>ശ്രീ. എ. കെ. എം. അഷ്റഫ്:</u> പ്രൊഫ. ആബിദ് <u>ഹ</u>സൈൻ തങ്ങൾ: ശ്രീ. നജീബ് കാന്തപുരം:

<u>ശ്രീ. കറുക്കോളി മൊയ്</u>തീൻ: താഴെ കാണന്ന ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ജലവിഭവ വകപ്പമന്ത്രി (<u>ശ്രീ. റോഷി അഗസ്റ്റിൻ</u>) സദയം മറുപടി നൽകമോ:

(എ) സംസ്ഥാനത്ത് ജലസേചനം കൂടുതൽ സ്ഥലങ്ങളിലേയ്ക്ക് വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിന് എന്തെങ്കിലും പദ്ധതി ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ടോയെന്ന് അറിയിക്കാമോ?

സംസ്ഥാനത്ത് ജലസേചനം കൂടുതൽ സ്ഥലങ്ങളിലേയ്ക്ക് വ്യാപിപ്പിക്കുന്നത് ലക്ഷ്യമിട്ട് വിവിധ പ്ലാൻ പദ്ധതികളിൽ 2021-22 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ ഇക വകയിൽത്തിയിട്ടുണ്ട്. വിവിധ പ്ലാൻ പദ്ധതികൾ എല്ലാ ജില്ലകളിലും ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇവയ്ക്ക് അംഗീകാരം നൽകുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു. മൂവാറ്റുപുഴ നദീതട ജലസേചന പദ്ധതിക്ക് കീഴിൽ എം.വി.ഐ.പി, പാമ്പാർ എന്നീ പദ്ധതികളിൽ ജലസേചനം വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിനായി പദ്ധതി ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. കുറ്റ്യാടി ജലസേചന പദ്ധതിക്ക് കീഴിൽ ജലസേചനം വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിന്റെ സാധ്യതകൾ പരിശോധിച്ചുവരുന്നു.

(ബി) ജല ഉപയോഗം ക്രമീകരിക്കുന്നതിനായി മൈക്രോ ഇറിഗേഷൻ പദ്ധതി എവിടെയെങ്കിലും ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ടോ; വിശദാംശം നൽകുമോ?